

Oversikt over narkotiske stoffer

Amfetamin

Ecstasy

Produksjon

Syntetiske stoffer, som vanligvis foreligger som vannløselige salter (pulver), kan fremstilles på flere måter, men vanligst er å koke sammen to væsker. Produktene bærer ofte preg av illegal fremstilling. Urenheter gir spesiell konsistens, farge og lukt.

Fremstillingsmåten varierer noe, avhengig av hvilke råstoffer en har tilgang på. Prosessen er relativt enkel, men krever kjemisk innsikt. Det ferdige stoffet er vanligvis et pulver. I ren form er det hvitt uten noen spesiell lukt. For omsetning fremstilles stoffet som tabletter eller kapsler, ofte i sterke farger og påført symboler eller tekst. Kan være blandet med beslektede stoffer.

Generell virkning

Utover rusvirkningene kan amfetamin undertrykke sultfølelse og søvnbehov. Særlig store doser kan gi kvalme, økt krampetendens, økt kroppstemperatur, uro og opphisselse. Amfetamin øker hjerteaksjoner og blodtrykk og kan i særlig store doser, men av og til også i lave doser, føre til livstruende forstyrrelser i hjerterytmene og farlige blødninger.

Ut over rusvirkningene kan stoffene lede til kvalme, uro samt økning av kroppstemperaturen. Stoffene kan gi økning av hjerteaksjon og blodtrykk med fare for alvorlige forstyrrelser i hjerterytmene og blodtrykk. Økt dose øker risikoen for hallusinasjoner, ofte fulgt av forfølgelsesforestillinger og psykoselignende tilstander. Panikk, angst og langvarige depressive tilstander er også beskrevet. Sjeldnere akutt nyresvikt.

Korttids-virkning

Redusert konsentrasjon, endret stemningsleie, reduksjon i hukommelsen og innlæringsvevnen, samt kritikkøshet. Større doser kan gi feber, svetting, hodepine og svimmelhet. Utvidede pupiller. Økt risiko for å ta sjanser. Særskilt økt risiko for vold og aggresjon under rus. Risikoen for livstruende overdoseseffekter er nokså uforutsigbar.

Redusert konsentrasjon, endret stemningsleie, reduksjon i hukommelsen og innlæringsvevnen, samt kritikkøshet. MDMA har både sentralstimulerende og hallusinogene virkninger. Rusen kan derfor ligne virkningen av amfetamin, kokain og LSD. Humøret øker med følelse av oppstemthet, økt energi og redusert tidsfølelse. Redusert appetitt og tretthet. Brukeren føler seg mer åpen og forståelsesfull og ser lyst på livet.

Langtids-virkning

Mulighet for organskader i hjernen og hjertet. Risiko for amfetaminpsykose og langvarige depresjoner. Syn, hørsel og sansebedrag kan inntre, særlig hos sprøytemisbrukere. Paranoide opplevelser. Stor risiko for å bli avhengig.

Økt risiko for langvarige skader av visse typer nervoceller, ledsaget av depresjon, søvnforstyrrelser, humørsvingninger og eventuelt spiseforstyrrelser. Mulighet for langvarige mindre intellektuelle reduksjoner. Stor risiko for å bli avhengig.

Kokain		Cannabis	
Produksjon	Kokain utvinnes fra kokablader ved bruk av løse- midler. Prosessen går via kokapasta og kokainba- se til kokainklorid, som er et vannløselig pulver. Kokain kan også fremstilles syntetisk. «Crack» er en kokainvariant som kan røykes.	Produksjon	Virkestoffet THC kommer fra cannabisplanten, som er grunnlaget for marihuana, hasj og cannabisolje. Hasj inneholder ca dobbelt så mye THC som mari- huana. <i>Marihuana</i>: tørket blad-, stengel- og blom- stermateriale. <i>Hasj</i>: videreforedlet marihuana hvor en del fiberma- teriale er fjernet. <i>Cannabisolje</i>: løsemiddelekstrakt av marihuana eller hasj, hvor plantesaften er isolert fra fiber materialet.
Generell virkning	Ut over rusvirkningene kan kokain undertrykke sulfølelse og søvnbehov. Kokain har lokalbedø- vende effekter. Bruk kan, i særlig store doser, gi kvalme, økt krampetendens, økt kroppstempera- tur, uro og i verste fall pustestans. Kokain øker hjerteaksjon og blodtrykk, og kan i særlig store doser, men av og til også i lave doser, føre til livs- truende forstyrrelser i hjerterytme og farlige blød- ninger.	Generell virkning	Ut over rusvirkningene blir man søvnnig og kan få en plutselig lyst på mat eller søtsaker. Cannabis kan føre til kvalme, raskere hjerteaksjon og en viss reduksjon i blodtrykket. Cannabisrøyking kan gi "røde øyne", irritasjon av luftveiene og tørr munn. Oppmerksomhet og avstandsbedømmelse svekkes.
Korttidsvirkning	Redusert konsentrasjon, endret stemningsleie, reduksjon i hukommelsen og innlæringsevnen, samt kritikkkløshet. Små doser gir en følelse av økt energi, våkenhet og større oppmerksomhet. Større doser gir en følelse av å være svært oven- på, men kan også føre til en bisarr og voldelig adferd. Utvidede pupiller. Brukeren kan bli rastløs, opphisset og ekstremt engstelig med panikkfø- lelse.	Korttidsvirkning	Redusert konsentrasjon, endret stemningsleie, reduksjon i hukommelsen og innlæringsevnen, samt kritikkkløshet. Virkningene kan variere sterkt og avhenger av mengde stoff, innhold av THC og personlighetstype. Noen opplever en gledesfø- lelse («latter-kick» og pratsomhet), mens andre kjenner mest ubehag (angst- og panikkreaksjoner, kvalme og ubehag). Endrede sanseinntrykk av lyd, farge og lukt.
Langtidsvirkning	Brukere kan utvikle irritabilitet, søvnløshet og mis- tenksomhet, noen ganger også hallusinasjoner og forfølgelsesforestillinger med psykotisk preg. Impotens. Organskader i hjernen, hjertet, lever og nesleslimhinne. Tegn ved regelmessig sniffing er "tykk hals", rennende nese og eksem rundt nese- borene. Økt risiko for spontanaborter, for tidlige fødsler og dødfødsler. Stor risiko for å bli avheng- ig.	Langtidsvirkning	Vedvarende sløvhet, apati, nedsatt konsentrasjon, innlæringssvikt og manglende motivasjon. Økt risiko for angst, depresjoner og psykoser. Svekket lungefunksjon og immunforsvar. Økt risiko for lungekreft. Kan gi langvarig reduksjon av intellek- tuelle funksjoner. Forstyrrelser i normal hormon- produksjon. Betydelig avhengighetsrisiko

LSD

Opioider

Produksjon	Fremstilles som et vannløselig salt. I ren form er LSD et hvitt, luktfritt krystallinsk stoff, men gatepreparater kan være utblandet med andre stoffer. Det omsettes i form av kapsler, tabletter eller dryppet på papir/plastbiter (kan ligne på frimerker).	Opioider er produkter fra opiumsvalmuen eller kunstige stoffer med samme virkning. Morfin utvinnes fra opium med et løsemiddel. Heroin fremstilles syntetisk med morfin som råstoff. Illegal heroin har ofte en spesiell konsistens, farge og lukt på grunn av forurensninger.
	Utover rusvirkningene kan stoffene lede til kvalme, uro samt økning av kroppstemperaturen. Stoffene kan gi økning av hjerteaksjon og blodtrykk med fare for alvorlige forstyrrelser i hjerterytme og blodtrykk.	Ut over rusvirkningene har opioidene smertestilende virkning. De hemmer pustingen og kan i høye doser gi pustestans. Pupillene trekker seg sammen. Bruk er ofte ledsaget av treg mage. Alle virkningene av opioider kan oppheves av spesielle motgifter, opioidantagonister.
	Redusert konsentrasjon, endret stemningsleie, reduksjon i hukommelsen og innlæringsevnen, samt kritikkløshet. Det er ikke mulig å forutse på forhånd hvilke virkninger LSD kan ha på den enkelte bruker. Effektene kan i løpet av kort tid svinge mellom velbehag og frykt, fra intens lykkefølelse til angst og panikk og sterke depresjoner. Forekomsten av hallusinasjoner, illusjoner og forvrengte virkelighetsbilder skaper risiko for ulykker og voldshandlinger.	Redusert konsentrasjonsevne, endring i stemningsleiet, endring i hukommelse og innlæring samt kritikkløshet. Meget høy risiko for overdose og lammelse av pustesenteret. Stor risiko for forgiftning hvis en blander opioider med alkohol.
	Vrangforestillinger og hallusinasjoner kan vare lenge. Flashback-fenomener kan forekomme i flere år etter opphørt bruk. Brukeren kan kanskje utvikle en kronisk psykose som ligner paranoid schizofreni.	Kroppen tilvennes stoffet, og virkningen av stoffet avtar. Det trengs stadig større dose for å få samme virkning. Fenomenet kalles toleranse. Svært ubehagelige abstinenser hvis en slutter å ta stoffet. Tretthet, mindre utholdenhet, infeksjoner. Stor risiko for å bli avhengig.

	Benzodiazepiner	GHB	Sniffestoffer
Produksjon	Benzodiazepinener er stoffer som fremstilles syntetisk til medisinsk bruk. De er beroligende og søvn-fremkallende legemidler nesten alltid i tablettform.	GHB er et stoff som forekommer naturlig i vev hos mennesker og dyr. Det antas å kunne ha visse virkninger i hjernen i de konsen-trasjoner som normalt kan påvi-ses.	Løsemidlene som brukes til sniffing, fremstilles industrielt til tekniske formål og leveres i større eller mindre enheter, alt etter legal bruk. De mest vanlige er løsemidler for lakk og maling, lim, bensin, renssevæsker og diverse spraymidler.
Generell virkning	Ut over rusvirkningene har ben-zodiazepinene angstdempende, nerveberoligende, muskelavslap-pende, krampestillende og søvn-dyssende virkninger. I høye doser kan de hemme pusting, men sjelden i livstruende grad. Alle virkningene kan oppheves av spesielle motgifter.	Redusert konsentrasjon, endret stemningsleie, reduksjon av hukommelse og innlæringsevne, samt kritikkløshet er typiske rus-virkninger.	Ut over rusvirkningene kan sniffing lede til irritasjon av slimhinner og luftveier. Sniffeprosessen er ledsaget av betydelig risiko for overdosering og død som følge av overdose eller surstoffmangel. Lavere doser kan også ha uheldige virkninger på hjerterytmen.
Korttidsvirkning	Redusert konsentrasjonsevne, reduksjon i hukommelse og inn-læringsevne. I tillegg vil rusen være ledsaget av sentralnervøst dempende symptomer. Overdoser er relativt sjeldne. Alkohol blandet med benzodiazepiner vil gi gjen-sidig rusforsterkende effekt.	Med økende dose kan det i tillegg inntre forvirring, omtåkethet, sløv-het, kvalme, opphisselse, synsfor-styrrelser, søvn, skjelving og kramp, hallusinasjoner, puster-problem, koma og i verste fall død. Livstruende komplikasjoner vil som oftest inntre når GHB bru-kes sammen med andre stoffer.	Redusert konsentrasjon, endret stemningsleie, reduksjon i hukom-melsen og innlæringsevnen, samt kritikkløshet. Langsomme ånded-rett og pulsfrekvens. Selve rusen ligner stort sett alkoholrus (opp-stemt og pratsom). Kvalme, økt spyttsekresjon, nysing, hosting og dårlig koordinasjon av musklene, med nedsatte reflekser forekommer ofte. Dype inhalasjoner over kort tid kan føre til tap av selv-kontroll, hallusinasjoner, bevisst-hetstap og krampeanfall.
Langtidsvirkning	Langvarig bruk, særlig i store doser fører til utvikling av toleran-se. Økt toleranse er ledsaget av abstinenssymptomer når benzo-diazepinene forsvinner fra krop-pen, men disse symptomene synes sjelden å være svært alvorlige. Betydelig avhengighets-risiko.	Liten oversikt over mulige lang-tidsvirkninger som følge av (gjen-tatt) bruk av GHB. Risiko for hjer-neskade i tilfeller der bruk av GHB har ført til sterk pustehe-mning eller kortvarig pustelam-melse.	Blekhet, tørste, vekttap, neseblød-ninger, blodskutte øyne og sår i nese. Trikloretan kan gi varige lever- og nyreskader. Kroniske symptomer er hodepine, tretthet, depriment stemningsleie, aggressi-vitet og forfølgelsesforestillinger. Betydelig avhengighetsrisiko.